

(přípevnění výstražných znamení, rozsvícených svítilen v době noční u stavebního materiálu a náradí, pojištění jam na veřejné cestě, ohrazení místa stavebního proti veřejným cestám atd.). (§ 52 stav. ř. pro Čechy).

3. Po skončení stavby uved' stavitel, pokud se týče jeho právní nástupce, v okolí stavby vše, pokud možná, ve dřívější stav a sice hned (§ 123 stav. ř. pro Čechy, § 110 stav. ř. pro Dolní Rak.). Budov, bytů, místností obchodních a stájí nově zřízených nebo podstatně přestavěných nelze dříve upotřebiti, pokud neudělí úřad stavební povolení k obývání a užívání, přesvědčiv se dříve, že stavba byla řádně provedena, že je náležitě vyschlou a zdraví neškodnou. Toto povolení nesmí však býti závislým učiněno na dokončení vnitřních zařízení a okras, nýbrž vztahuje se pouze na vlastní stav stavební. Místní ohledání budiž předsevzato v 8 dnech po učiněném oznámení, k němuž dlužno připojiti úplně opravený plán. K ohledání lze přibrati, je-li toho třeba, lékaře, o nálezu sepíše se protokol a v dalších 8 dnech po provedeném ohledání vydá se o tom výměr (§ 124 stav. ř. pro Čechy) (viz čl. Sousedí a právo sousedské), Povolení k stavbě, Plány stavební, Policie stavební).

VI. Ručení stavitele.

Je-li stavba následkem špatné jakosti materiálu vadnou, ručí stavitel (nehledě k úplné jeho zodpovědnosti dle stav. ř.) za škodu, nevaroval-li stavebníka před užitím špatného materiálu (§ 1157 o. o. z.) a to i tehda, když poskytl špatný materiál stavebník sám, neb kdokoliv třetí. Při stavbách erárních ručí nájemce stavby za jakost materiálu též jinými osobami dodaného (d. dv. k. z 20. dubna 1820 sb., z. p. 48. sv., str. 104 a) z 16. července 1820, sb. z. p. 48. sv., str. 158).

VII. Osvobození novostaveb, přestaveb a přístaveb od daně.

Toto stanoveno bylo při všech novostavbách, přestavbách a přístavbách, jakož i částečných přestavbách zákonem ze dne 25. března 1880 č. 39 ř. z. na dobu 12 roků, počítaných ode dne užívání úředně povoleného neb ve skutečnosti dříve nastalého, vztahuje se však jen na daň z nájemného a domovní daň třídní, nikoliv však na ostatní dávky, najmě obecní a jinaké přírážky. Žádost podati sluší v 45 dnech po dokončení stavby, avšak před skutečným užíváním předmětu. Žádost podati sluší u berního úřadu I. stolice a sluší k ní přiložiti:

- a) vysvědčení o dokončení stavby;
- b) povolení k stavbě;
- c) plán stavební úředně potvrzený;
- d) povolení k obývání a užívání a
- e) topografické popsání budovy (vypočtení jednotlivých částí budovy).

Byla-li žádost pozdě podána, lze povolití osvobození jen tehda, lze-li ještě zjistiti skutečnosti pro vyřízení rozhodné. Osvobození povolí se však jen na zbytek 12leté doby a počítá se od nejbližšího terminu daňového, který následuje po dni podané žádosti (§ 4 cit. z.). Při přístavbách nebo částečných přestavbách je osvobození od daně jen poměrné (§ 2 cit. z.) (viz čl. Povolení ku stavbě, Pán stavby, Policie stavební).

Stavba (v právu horním).

1. Chce-li držitel dolů stavěti v mezích propůjčených měř denních, ustanoví úřad politický, slyšev úřad horní, držitelé denních měř přiměřenou lhůtu, během které musí dobývati propůjčené, vyhražené nerosty v mezích

prostoru ku stavbě určeného (§ 107 hor. z.). Propůjčení měr denních obsahuje jen zatímné oprávnění; proto nemůže oprávněný nebo ten, jemuž byly propůjčeny míry denní, ničeho namítati proti stanovení přiměřené lhůty a to tím méně, ježto vlastník je povinen snášeti jen ta omezení, jichž vyžaduje nutně účel hor. Stavby v mezích pole důlního připouštějí se též po jeho propůjčení, aniž musí jednání dle práva horního o opatřeních pro provozování hor snad potřebných předcházeti politickému povolení ke stavbě (rozh. spr. s. ze dne 12. října 1889 č. 3287, sb. »Budwinski« č. 4874).

Je-li však stavba ohrožena vzdělávacími poměry hor, může úřad stavební dle svého uvážení schváliti stavbu jen, budou-li učiněna bezpečnostní opatření, nebo povolení ku stavbě odeprítí (nál. spr. s. ze dne 23. listopadu 1887 č. 3202, sb. »Budwinski« č. 3779).

2. Ku provádění budov, staveb vodních, silnic, mostů, železnic, strojů a jinakých staveb musí si držitel hor vymoci stavební povolení úřadu politického a oznámiti dokončení stavby úřadu hornímu (§ 133 hor. z.). Taková oznámení mají v zápětí, že úřad horní zapíše stavby do knihy propůjček, ježto k tomu při více úkonech úředních musí po zákonu zřetel vzíti. Oznamují-li se strojové stavby v dolu, zachovej úřad horní jen z ohledů horní policie potřebnou péči; není-li předloženými doklady a plány stavebními úřad horní dostatečně uspokojen, předsevezme místní ohledání a nařídí nutná opatření policejní (§ 81 prov. nař.).

Jde-li o stavbu, již chrániti nutno z ohledů veřejných a jež byla zřízena v mezích pole důlního, byť i teprve po jeho propůjčení bez vrchnostenského schválení, nařídí se opatření bezpečnostní, pokud jsou ohledy veřejné dolováním ohroženy (rozh. spr. s. ze dne 3. února 1877 č. 83, sb. »Budwinski« č. 33).

Prozatímní opatření naříditi může, pokud zákon výjimky výslovně nestanoví, jen ten úřad, jenž je příslušným ve věci samé (roz. správ. s. ze dne 28. ledna 1885 č. 278, sb. »Budwinski« č. 2383).

3. Držitel hor není zodpověden za poškození budov, vodovodů nebo jinakých staveb, jež byly zřízeny v mezích pole důlního teprve po jeho propůjčení bez vrchnostenského povolení ku stavbě (§ 106 hor. z.).

Stavba (v právu občanském).

I. Část všeobecná.

Držitel věci nemovité nebo práva věcného je oprávněn žádati za zákaz provádění nebo bourání stavby nebo jiného díla, pokud by činností takovou byl rušen ve právech svých. Za zákaz takový žádati však může jen tehda, jestliže se stavebník proti němu nezaopatřil dle předpisů civ. ř. s. (§ 340 o. o. z.). Nemůže tedy žádati za zákaz ten, jestliže stavebník se náležitě zachoval, t. j. u příslušného úřadu stavebního za povolení ku stavbě (bourání) zažádal a držitel ve své držbě rušený ke komisi stavební, jež dle řádu stavebního předchází udělení povolení ku stavbě, se nedostavil, ač k ní řádně a v čas pozván byl, nebo sice se dostavil, avšak námitek proti povolení ku stavbě nečinil (čl. XXXVII. uv. z. k c. ř. s.).

Dostavil-li se však rušený držitel ku komisi a činil-li námitky soukromoprávní (o veřejnoprávních rozhoduje úřad stavební), tu pokusí se komise předkem o smír, nebude-li však docílen, odkázány budou námitky na pořad práva. Stavebník nebo rušený držitel může pak nastoupiti žalobou určovací (kladnou neb zápornou, § 228 c. ř. s.), jež nastoupila na